

Honden in Nederland hebben het goed, zo is de algemene mening. Sommigen vinden zelfs dat we zijn doorgeslagen - dat ze het beter hebben dan menig mens -, andere vinden dat het nog veel beter kan. In Roemenie hebben honden duidelijk minder rechten, is er op het gebied van welzijn nog veel werk aan de winkel, ook bij de bevolking. Als een kip zonder kop 'onze manier' opdringen, werkt echter niet, zo beseft de auteur.

De Roemeense manier

Tekst en foto's: BUZhonden

'Ze bijten' riep de herder me toe. Natuurlijk, daar zijn ze voor bedoeld. 'Mij niet!' riep ik echter terug. Niet dat ik geen ontzag had voor de herdershonden! Ik bewoog dan ook behoedzaam de schaapskudde in en de berg op. De herder liep me een stukje tegemoet en de honden wisten dat het goed volk was.

En daar zat ik dan even later, op 1300 meterhoogte op een berg, tussen 350 schapen, een ezeltje, 8 herdershonden en 2 herders. Er waren 7 waakhonden, van een inheems Roemeens hondenras, plus een pittig schapendrijvertje. In dit gebied komen wolven en beren voor, dus deze honden zijn geen overbodige luxe.

Het ene oor van de honden was afgeknipt, het andere niet. 'Waarom', vroeg ik. 'Dan kan ie beter de wolven horen', zei hij. Staart ook afgeknipt. 'Waarom', vroeg ik. 'Geen reden, gewoon lelijk, die dingen', antwoordde hij.

Ik heb een vreselijke hekel aan couperen, maar

ik realiseer me ook dat de honden een schitterend leven hebben, ze doen waar ze al eeuwenlang voor bedoeld zijn, en ze zijn de hele dag buiten.

OVERSCHOT

Een volgende dag tref ik een andere herder bij hem thuis. Ik had zijn majestueuze hond al voorbij zien flitsen toen ik een ritje met paard en wagen maakte, en wilde die hond op de foto zetten. Er werd geslacht, het was de dag voor Orthodox Pasen, en de hond zat geduldig te wachten op slachtafval. De herder kwam opeens met twee schattige bolletjes van pups aanzetten. Of ik er eentje wilde hebben? Mijn protest dat zo'n hond niet op een appartement kon gedijen, overstemde ik zelf door 'ow, ow, ow, ow', te kreunen, zo schattig waren ze. Ik vroeg me af of zo'n grote hond echt maar 2 pups had voortgebracht. Nee, het waren er 8 geweest. 'Wat heb je met de rest gedaan' vroeg ik, terwijl ik het antwoord niet wilde weten. 'Weggegooid, wat moest ik er met zoveel'. De Roemeense manier.

Op allerlei manieren is het hondenoverschot pijnlijk zichtbaar in Roemenië. Ik had net een paar dagen meegedraaid met Alex, een

jonge meid die uit alle macht probeert om tegen het hondenleed te vechten. Door een sterilisatieproject, door educatie op school, door met de lokale politiek te praten, door enkele honden een betere toekomst in het buitenland te geven.

LIEVE MEVROUW

Ik dacht aan de vrouw in het piepkleine winkeltje in een pittoresk plaatsje. Het winkeltje deed dienst als 'handwerkstube', boekwinkel, plaatselijke VVV, en je kunt er zelfs je rijbewijstheorie halen. We raakten aan de praat met de lieve mevrouw die gek op honden is en ze in de buurt voert. Vervolgens kwam haar eigen hondje aangewandeld en vertelde ze dat er honden waren gevangen, verdoofd, en levend begraven. Maar gelukkig kon ze haar hondje redden, plus nog eentje van een vriendin van haar. Ze was een groot voorstander van invoeren van hondenbelasting om er sterilisatieprojecten van te kunnen betalen. Een vrouw naar ons hart.

En ik dacht aan het fantastische oudere stel waar we zo gastvrij werden ontvangen. Een verhaal van hoop, van 'het kan wél!' In deze buurt is het zwervhondenprobleem binnen de perken. Een aantal honden gesteriliseerd, een aantal geadopteerd, en er lopen nog twee lieve (te dikke!) gesteriliseerde honden rond. Omdat loopse teven niet meer worden achtervolgd door hordes reuen, klagen de mensen niet meer over het blaffen en agressieve honden in de straat. Er worden geen hondenvangers meer gebeld, iedereen is tevreden.

BUURTHONDEN

Er lopen in Roemenië heel wat honden rond die je niet echt zwervhonden zou kunnen noemen, maar het zijn ook geen huishonden. Het zijn wat ze daar 'community dogs' noemen, zeg maar buurthonden, die door enkele mensen worden verzorgd. Ik zag een hond met een rood strikje, dat was om aan te geven dat hij verzorgd werd, in de hoop dat de hondenvangers hem met rust zouden laten. Ik zag een vrouwtje in een soort van ochtendjas, en wilde een foto maken. Maar toen de hond bijna een lel kreeg omdat hij niet meteen mooi wilde poseren, liep ik toch maar snel door.

*'Waarom?', vroeg ik.
'Geen reden, gewoon lelijk, die dingen', antwoordde hij*

Maar ik had ook in een gemeentelijk asiel gekeken, en zag ziekelijke honden, die op dit moment vast niet meer leven. Het asiel pakte loslopende honden op en steriliseerde ze. Tot zo ver prima, ware het niet dat dit maar een deel van de methode is om uiteindelijk het

enorme straathondenprobleem aan te pakken. Want ze lieten ze daarna nooit meer los en het asiel wordt steeds voller. Door alleen maar honden weg te vangen los je niks op. De niet-agressieve honden weer uitplaatsen is veel beter. En er gaan ook stemmen op om mensen hondenbelasting te laten betalen als ze een niet-gesteriliseerde hond hebben. Want niet alleen de zwervhonden produceren nesten, maar ook de

bevolking houdt het probleem in stand door hun loopse of zwangere teef, of haar nestje, op straat te kieperen.

BUSINESS

Die hondenvangers, dat is een heel speciaal verhaal. Je zou toch denken dat de honden vangen en steriliseren een succesverhaal is. En iedereen die roept dat de problemen in het land zelf moeten worden opgelost, heeft in feite gelijk. Maar wie zich afvraagt waarom dit zo enorm faalt in Roemenië, hoeft maar de route van het geld te volgen om het antwoord te vinden. De straathonden zijn business geworden. Een gemeente neemt een bedrijf in de arm om de overlast van honden in te perken. En dat bedrijf zou wel gek zijn om het écht op te lossen, je wil toch niet out of business raken? Dus worden er honden in een busje geladen (je hebt ze dan op papier gevangen) en elders weer losgelaten (dan kun je ze daarna weer opnieuw gaan vangen en nog een keer meetellen). Je wil dan natuurlijk de liefste honden vangen, dat gaat het makkelijkste, en de minst lieve honden laat je lopen, dan kan de buurt klagen dat ze zijn gebeten.

Er worden jaarlijks heel veel mensen gebeten. Ik kan het de honden niet kwalijk nemen. Mensen snappen geen hondengedrag, gaan naar ze schreeuwen en schoppen, en zeker een groep honden die achter je aan holt is dan geen pretje. Ik hoorde een moeder tegen haar kindje zeggen 'niet schoppen, anders bijt hij'. Wij zouden eerder zeggen 'niet schoppen,

want dan doe je de hond pijn'. Wij groeien op in het besef dat dieren ook gevoel hebben, dat besef kom ik maar zelden tegen in Roemenië.

WREDER

Ik had een Roemeense partner, hier in Nederland. Toen ik hem leerde kennen zei hij meteen dat hij van honden houdt. En geheel serieus vertelde hij dat hij wist hoe je een hond moest temmen. Je pakt een stuk hout en mept de hond in elkaar, dan weet hij voortaan wie de baas is. Zijn ogen gingen open toen ik weer een hond kreeg en hij elke week mee ging naar de hondentraining. Nooit had hij geweten van positieve beloning, maar hij pakte het op, en ik weet zeker dat hij nooit meer een hond in elkaar zal meppen. Daarom blijf ik hoop houden, want als je beter weet, dan doe je het ook beter. Gingen wij vroeger ook niet zoveel wreder om met dieren? Veel dieren mishandeling is onwetendheid, slecht een klein aantal mensen zijn echt slecht en gemeen.

De meeste honden in Roemenië zijn helemaal niet zo zichtbaar op straat. Bijna elk plattelandshuis heeft een levende deurbel. Een hondje aan een ketting. Zijn hele leven. Ik vind hun leven vaak nog beklagenswaardiger dan het gevaarlijke - want aanrijdingen, vergif, hondenvangers, wrede plaaggeesten, en de vele hondenziekten - straatleven. Ik maakte vaak mee dat de eigenaren van hun kettinghondje stomverbaasd waren als ik de hond zomaar kon aaien. 'Hij bijt niet' hoorde ik dan verbaasd. Nee, ik had al lang gezien dat het beestje alleen maar hunkerde naar een beetje aandacht.

GOOD INTENTIONS

Ook als ik de overvolle asiels met honderden honden zie in Roemenië overvalt me de treurnis, de meesten zullen hun leven in opsluiting doorbrengen, niet eens een uitrenveldje te bekennen. Ik heb privéasielen gezien die met de beste intentie zijn begonnen om de honden te redden uit de handen van de hondenvangers. Maar waar ik eerder de problematiek van 'hoarding', van het honden verzamelen, achter zie. 'The road to hell is paved with good intentions', denk ik dan.

Ik reis de laatste jaren in Roemenië rond met mijn reismaatje, we zeggen voor het gemak dat we broer en zus zijn. Hij was bang van honden, als kind gebeten, maar hij zag hoe ik me gedroeg in het bijzijn van honden, en zodra zijn houding veranderde, veranderden de honden ook. En zo stond hij in een grote roedel straathonden zonder enige vrees koekjes uit te delen. Ik vertelde dit verhaal aan de Nederlandse campinghouder in Roemenië. Ze vroegen mijn advies. Hun campinggasten wilden graag in de omgeving wandelen, maar hoe konden ze een confrontatie met honden voorkomen? Opeens legde de campingeigenaar een link, hoe hij op een druk kruispunt in een Aziatisch land toch kon oversteken, door je houding te veranderen en te gaan. Inderdaad, als je eigen houding verandert, verandert je omgeving mee.

SCHATTIG AFVAL

Honden zomaar van straat af plukken en mee naar huis nemen, ik zal het iedereen ontraden. En toch zat ik daar opeens met een pup op schoot, die ik niet meer daar achter ging laten. We vonden

een dierenarts met een praktijk ter grootte van een bezemkast om prikjes en chip te regelen. Mijn reismaatje besloot haar baasje te worden en heeft overigens met zijn Asperger veel steun aan een hond. Maar zodra deze pup een riempje om had en met toeristen mee liep, vonden Roemenen het hondje zo schattig, terwijl ze daarvoor nog als afval bij een restaurant was achtergelaten.

Nog veel gekker is het dat ze tegenwoordig in de steden met rashondjes aan de lijn lopen en hun eigen straathonden geen blik waardig gunnen. Rashondjes die uit eigen broedfok komen. Het is al vreselijk dat het Westen ermee wordt overspoeld, maar nog triester dat ze daar ook worden verkocht. 'Het is een Bichon' riep ze me trots toe. 'Ik heb er 50 euro voor betaald' voegde ze er nog trotser aan toe. Haar kettinghond schonk ze nauwelijks aandacht, terwijl dit hondje, heel ongewoon, het huis in mocht.

MALLE TOERISTE

Een andere tegenstelling waar ik maar nauwelijks aan kan wennen, is wat de Roemenen onder het begrip 'euthanasie' verstaan. Voor hen betekent het het massaal doden van de overtollige straathonden. Maar het uit mededogen laten inslapen van een hond komt maar zelden voor. Een hond gaat dood 'als God het wil'. En toen we een hond met een afgrijselijk grote, etterende mamatumor vonden, konden we haar maar één ding gunnen, een zachte dood. Ik heb moeten praten als brugman bij die dierenarts. Uiteindelijk haalde hij zijn schouders op, nou ja, als zo'n malle toeriste dat nou per se wil....

De Roemeense manier is zo anders dan die van ons. Ik zou er maar wat graag met mijn Hollandse vingertje willen zwaaien. Maar daar bereik je zo weinig mee. Net als met honden werkt een positieve benadering het beste. En het volhouden van het zien van zoveel hondenleed als je daar bent, lukt door te focussen op de dingen die wel verbeteren.

'Een hondenhotel' De taxichaffeur uit Boekarest kwam werkelijk niet meer bij. 'Ik wist niet eens dat dat bestond!' Jawel beste man, de civilisatie rukt op, langzaam maar gestaag. ■

Dog's Wish steunt het sterilisatieproject van Alex Ionescu in de Roemeense stad Ploiești. Wilt u haar harde werk ook steunen? Een teef steriliseren kost slechts 21 euro. Kijk op www.dogswish.nl voor meer info en bankgegevens.